

ספרי' - אוצר החסידים - ליובאוויטש

היכל תשיעי
קובץ שלשלת האור
שער שלישי

לקוטי שיחות

בתרגום חפשי ללשון הקודש

על פרשיות השבוע, חגים ומועדים

•

מכבוד קדושת

אדמו"ר מנתם מענדל

זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע

שניאורסאהן

מליובאוויטש

•

במדבר

(חלק בג שיחה א)

יוצא לאור על ידי מערכת

„אוצר החסידים“

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת חמשת אלפים שבע מאות שמונים ושלוש לבריאה

שנת הקהל

מחזור הראשון של לימוד הלקוטי שיחות
שבוע פרשת במדבר, כג' כט אייר, ה'תשפ"ג (ב)

LIKKUTEI SICHOT
TARGUM L'LOSHON HAKODESH

Copyright © 2023
by

KEHOT PUBLICATION SOCIETY
770 Eastern Parkway / Brooklyn, New York 11213
(718) 774-4000 / FAX (718) 774-2718
editor@kehot.com / www.kehot.org

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system, or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, or otherwise, without prior permission from the copyright holder.

The Kehot logo is a registered trademark of Merkos L'Inyonei Chinuch.

For dedications of the weekly Sichos, please contact us at: dedications@kehot.com

במדבר

התיבה „קוראי” – היה לרש”י להעתיק מן הכתוב רק את התיבה „קוראי”, ולפרש „הנקראים” (וכיוצא בזה).

[ועוד: אם הקאסלקאדעתך שבא רש”י לשלול היא – פירוש שלישי – שיש לפרש ש„קוראי” היינו קוראי העדה, לפי שדבר זה (קריאת העדה על ידם) מורה על חשיבותם, וכדי לשלול זאת פירש רש”י שהחשיבות היא באופן אחר – „הנקראים לכל דבר חשיבות שבעדה” – הרי הא גופא אינו מובן: מדוע אכן שולל רש”י פירוש זה? והרי זהו ענין של חשיבות המתאים לתוכן הפרשה כאן – שהם הקוראים לכל העדה כדי למנותם.

ועל כרחק צריך לומר שהטעם שאין רש”י מפרש כן בכוונת הכתוב, שהם הקוראים לעדה, אינו (כל-כך) מצד תוכן פירוש זה, אלא משום שזהו היפך פירוש התיבה „קוראי”: „קוראי” פירושו – אלו הנקראים, ולא אלו הקוראים לעדה.

ואם כן אינו מובן מפני מה צריך רש”י לשלול זאת – הרי הדבר מובן מעצמו].

ואף הפירוש השני הנ”ל אינו מובן: בתוכן הלשון „קוראי” אין כל רמז שהנקראים פחותים בחשיבותם (מאחר שקריאתם באה) מן הקוראים. ומהו הטעם לשלילת פירוש זה? והרי יתכן גם שקוראים להם ופונים אליהם בגלל חשיבותם.⁴

א. על הפסוק: „אלה קוראי העדה נשיאי מטות אבותם ראשי אלפי ישראל הם”, פירש רש”י: „אלה קוראי העדה – הנקראים לכל דבר חשיבות שבעדה”.

ומצינו במפרשים שני סוגי פירושים בכוונת רש”י:

(א) בדבריו בא רש”י לשלול את הפירוש ש„קוראי העדה” היינו קוראי העדה (לכנסם), והטעם שאין לומר כן – כיון שלא זוהי חשיבותם של הנשיאים.²

(ב) הלשון „קוראי העדה” משמעה – אלו הנקראים ע”י העדה. ואין זה מתאים לומר על הנשיאים שהם ה„נקראים” והעדה הם הקוראים (גוזרים) להם, וכאילו העדה נעלית מן הנשיאים.³

ולכן פירש רש”י שכוונת לשון זו היא „הנקראים לכל דבר חשיבות שבעדה”: הנשיאים הם אכן ה„נקראים” (ואפשר גם שהקריאה היא ע”י העדה), אבל המדובר הוא בקריאה ל„עצה ותיקון”, „לכל דבר חשיבות” שיש (או שנצרך) לעדה.

ב. אבל קשה לפרש בדברי רש”י כשני פירושים אלו:

לפי הפירוש הראשון, שרש”י בא לשלול טעות בפירוש המילולית של

(1) פרשתנו א, טז.

(2) ראה דבק טוב ושפ”ח כאן.

(3) רא”ם כאן. וראה גו”א כאן.

(4) להעיר מראב”ע ואבי עזרי לראב”ע כאן.

ד. מפרשים אחרים ביארו, שלא בא רש"י כאן לשלול קא-סלקא-דעתך שכוונת הכתוב היא לאנשים אחרים, אלא להבהיר ענין בהבנת הכתובים:

מן הלשון „ויקח משה ואהרן את האנשים האלה“ משמע שהם „אנשים“ סתם, היינו שלא נבחרו בגלל היותם נשיאים. ועל כך מדגיש רש"י שאלו הם „שנים עשר נשיאים הללו“, היינו ש„לקיחתם“ היא בתור נשיאים.

אך לפי זה צריך להבין – מדוע אכן נאמר בכתוב „את האנשים“ סתם⁸ (ולא „נשיאים“), עד שיש צורך בפירושו של רש"י שבחירתם היתה בתור „י"ב נשיאים הללו“?

ה. ויובן בהקדם שאלות נוספות העולות בהבנת הכתובים⁹:

א) לכאורה שני פסוקים אלו, „אלה קרואי גו“, „ויקח משה ואהרן גו“, מיותרים מעיקרם:

בנוגע לפסוק הראשון: בתחילת הענין נאמר כבר „ואתכם יהיו איש איש למטה איש ראש לבית אבותיו הוא“. ולמה הוצרך הכתוב כאן (לשוב ולתארם ובאריכות)?

ויתירה מזו אינו מובן מאי קא-משמע-לן הפסוק השני, שהרי פשוט שמשה ואהרן עשו מה שציוה אותם ה', שגם הנשיאים יהיו יחד עמם במנין בני ישראל; והרי כן הוא בריבוי מקומות

ג. להלן על הפסוק הבא, „ויקח משה ואהרן את האנשים האלה אשר נקבו בשמות“, פירש רש"י: „האנשים האלה – את שנים עשר נשיאים הללו. אשר נקבו – לו כאן בשמות“.

וביארו מפרשים⁵, שמצד אריכות לשון הכתוב – „ויקח משה ואהרן את האנשים האלה גו“, ולא „ויקח אותם משה ואהרן“ וכיוצא בזה (אף שבנשיאים אלו עסקינן כאן), יש מקום לקא-סלקא-דעתך שמדובר באנשים אחרים (ולא ב"ב הנשיאים שנמנו כבר לעיל), ו„אשר נקבו בשמות“ פירושו – אנשים אחרים שנקב הקב"ה בשמותיהם בפני משה רבינו „במקום אחר“.

ואת זאת שולל רש"י בדבריו שהכוונה כאן היא ל„שנים עשר נשיאים הללו“, ו„אשר נקבו בשמות“ היינו (לא במקום אחר אלא) „לו כאן“ (למשה רבינו, כאן על אתר).

אולם, קשה ביותר לומר⁶ שלולא פירוש רש"י יש הוה-אמינא שהפסוק דיין, הבא באמצע הדיבור באריכות אודות שנים עשר הנשיאים, מכון בלשוננו „ויקח גו' את האנשים האלה“ לאנשים אחרים, ולא „האלה“ – האנשים הנזכרים לעיל בציווי הקב"ה; ועוד זאת, שהכתוב אינו מודיענו כפירוש מי הם ה„אנשים“ ומורה עליהם ברמז – „את האנשים האלה אשר נקבו בשמות“, מבלי לפרש במי מדובר – עד שרש"י נזקק לשלול פירוש זה!

(7) גו"א בפרש"י כאן.

(8) אבל ראה פרש"י שלח יג, ג: כל אנשים

שבמקרא ל' חשיבות.

(9) וכמה מהם איתא במפרשי התורה, וברש"י

בהשקפה ראשונה אין כל תירוץ, אף שהם דברים

בלתי מובנים בפשוטו של מקרא.

(5) ראה ר"מ, דבק טוב, שפ"ח. ועוד.

(6) ראה ספר זכרון ושם אפרים כאן.

של הנשיאים, בה בשעה ששמות אלו היו כבר ידועים למשה?¹⁶

[הפסוקים „ואלה שמות האנשים גו'“ אינם הודעת הכתוב (שאם כן הודעת השמות מובנת, מאחר שבתורה עדיין לא נזכרו עד כאן שמות הנשיאים, כי אם רק בפרשת נשא), אלא חלק מדיבור הקב"ה למשה – „ואלה שמות האנשים אשר יעמדו אתכם גו'“].¹⁷

ו. וכדי ליישב שאלות אלו פירש רש"י „קראי העדה – הנקראים לכל דבר חשיבות שבעדה“, היינו שבפרשה זו נתוסף בנשיאים ענין שם שלא היה בהם קודם לכן:

דברי רש"י כאן באים בהמשך לפירושו הקודם, על הפסוק „ואתכם יהיו איש איש למטה“ – „כשתפקדו אותם יהיו עמכם נשיא כל שבט ושבט“, שבפשטות בא רש"י שם לפרש שהשתתפות הנשיאים יחד עם משה ואהרן במנין בני ישראל אין פירושה שכל נשיא השתתף רק במנין שבטו, אלא שנשיאי כל השבטים השתתפו במנין כל שבט ושבט.¹⁸

16) ואף שהבן חמש למקרא עדיין לא למד פ' נשא – מ"מ, כבר הודיעו רש"י לפניו בפ' ויקהל (לה, כז) נדבת הנשיאים לחנוכת המזבח.

17) במשכיל לדוד מפרש זה בפרש"י אשר נקבו לו כאן בשמות, ש„מש"ה קפיד רחמנא לפרושינהו לומר לו שיקחם בסדר הזה שנקבו כאן בשמות כו". אבל ברש"י אין רמז אפילו להסדר.

18) דאין לומר שרש"י בא לבאר ולפרש זה דרך משה ואהרן הם המונים, והנשיאים רק „יהיו אתכם“ – עמכם – כשתפקדו (כמ"ש בכמה מפרשים – פ' א' במהרי"ק ועוד), כי אז הי' מספיק שיאמר בהפסוק בהמשך וסיום להפסוק

בתורה, שלא נכתב להדיא לאחר הציווי שמשה קיים את ציווי השם, לפי שהדבר מובן מעצמו.¹⁰

ואפילו אם תמצי לומר שהוצרך הכתוב כאן (מאיזה טעם שהוא) לפרט שמשה ואהרן קיימו בפועל את ציווי הקב"ה, היה די לומר „ויעשו כן משה ואהרן“¹¹, או על-כל-פנים „ויקח משה ואהרן את האנשים האלה“, ומהו הצורך בהמשך – „אשר נקבו בשמות“, כאילו יש צורך בסימן מי היו הנלקחים?

ב) בכלל, המשך הענינים שבדיבור הקב"ה למשה אינו מובן: לאחר הפסוק¹² „ואתכם יהיו איש איש למטה גו'“, מופיעים דברי הקב"ה¹³ „ואלה שמות האנשים אשר יעמדו אתכם לראובן גו'“, והולך ומפרט את שמו של כל נשיא שבט בפני עצמו.

ולכאורה, הרי דיבור זה היה „באחד לחודש השני בשנה השנית“, דהיינו באחד באייר, חודש ימים לאחר שהוקם המשכן¹⁴, שאז הקריבו הנשיאים קרבנות לחנוכת המזבח¹⁵ – ואם כן, למה הוסיף הקב"ה ואמר „ואלה שמות האנשים וגו'“, כאילו בא לגלות ולהודיע למשה את שמותיהם

10) ובפרט שבלאה"כ מפורש אח"כ בתורה (א, יט. וראה פסוק מד) כאשר צוה ה' את משה ויפקדם במדבר סיני.

11) ע"ד לקמן א, נד. ב, לד.

12) א, ד.

13) א, ה.

14) ריש פרשתנו ובפרש"י שם.

15) כמפורש בפרשת נשא ז, ב. שם, יוד

ואילך.

ז. עפ"ז יובן גם לשון הכתוב בתיאור הנשיאים, „נשיאי מטות אבותם ראשי אלפי ישראל הם” – דלכאורה, מה שנוגע כאן הוא רק שהיו „נשיאי מטות אבותם”, ומדוע מוסיף הכתוב ומדגיש „ראשי אלפי ישראל הם”?

אלא שכוונת הכתוב להדגיש את גדלותם בכלל, שהיו „ראשי אלפי ישראל”, וממילא היו ראויים להיות „קרואי העדה”, ולכן יש לשתפם במנין כל בני ישראל.

[ויומתק יותר לפי הפירוש ש„ראשי אלפי ישראל” היינו – ראשים על „שרי האלפים”²¹, שהרי סך כל מנינו של כל שבט היה כמה מאות וכו' יתירות על האלפים²², וכדי להשלימם למספר של אלפים, על מנת שגם על המאות וכו' הללו יעמוד „שר האלף”, היה צורך לצרף את המאות וכו' של שבטים שונים²³.

5 ונמצא שנשיאותם של הנשיאים, בהיותם נשיאים על שרי האלפים,

[ויסודו של רש"י לפרש כן הוא מלשון הכתוב, „ואתכם יהיו”, ולא (בהמשך ללשון הפסוק הקודם), תפקדו אותם לצבאותם אתה ואהרן ונשיאי השבטים” וכיוצא בזה, וכמבואר במפרשים בפרטיות¹⁹].

וצריך ביאור: איזו שייכות יש בין נשיא שבט אחד למנין השבט האחר (שאין הוא נשיאו)?

משה ואהרן הם העומדים בראש כל בני ישראל (משה הוא הגואל והמנהיג, ואהרן הוא הכהן הגדול – לכל ישראל), ועל כן הם המונים את כל שבטי ישראל;

אבל הנשיאים אינם שייכים אלא כל אחד לשבט שבנשיאותו, ומצד זה יש מקום לשתף כל אחד מהם במנין שבטו, אם מצד כבודו של הנשיא, ואם לפי שיש צורך באישורו על היותו של הנמנה בן שבטו (שהרי יתכן שיתעורר ספק בנוגע ליחוסו של מישוהו, וספק זה יפתר ע"י הנשיא)²⁰ –

ומהו הקשר בין נשיא פלוני לשאר שבטי ישראל, אשר מצד זה עליו להשתתף במנינם?

ועל כך בא דיבור ה' „אלה קרואי העדה”: בדיבור זה מינה אותם הקב"ה במינוי חדש, כך שבנוסף להיותו של כל אחד מהם נשיא לשבטו, נעשו כולם „נקראים לכל דבר חשיבות שבעדה” – בעלי שייכות וקשר לכל העדה, כל בני ישראל (ולא רק לשבטם הפרטי).

21 ראה ראב"ע כאן. אברבנאל. ועוד.
22 בהמנין דפרשתנו כ"ה במנין דכל שבט, כמפורש לקמן בפסוקים (א, כא ואילך). וע"פ פרש"י תשא (ל, טז) משמע שגם בהמנין שלאחרי חטא העגל ה' עדי"ו. ואכ"מ.
23 כי אין מסתבר (ע"ד הפשט) שמאות הנתרות שבכל שבט לא ה' להם שר האלף. ועוד ועיקר – כן מוכח בפרש"י יתרו יח, כא (מסנהדרין יח, א): שרי אלפים הם היו שש מאות שרים לשש מאות אלף וכו' [וצע"ק בהמנין דשרי אלפים (וכן בשרי מאות, חמישים ועשרות) דבפרש"י, שהרי ה' ג' אלפים חמש מאות וחמישים יתר על השש מאות אלף (פרשתנו א, מו), וכן ה' מנינם גם בהמנין לאחרי יום הכפורים (רש"י תשא שם). ופרשת יתרו „ואתה תחזה” (דעלי' קאי פרש"י הנ"ל) היתה – לפרש"י (יתרו יח, יג) – אחרי יוהכ"פ. ואכ"מ.]

שלפנ"ז „ואתכם איש איש למטה”, כמ"ש במשכיל לדוד כאן (וראה פרשתנו א, מד).

19 משכיל לדוד בפרש"י.

20 כמ"ש באברבנאל, ספורנו כאן (א, ד).

ועוד. וראה כלי יקר שם בסופו.

את לשון הכתוב ומשלב בתוכה את פירושו: „האנשים האלה – את שנים עשר נשיאים הללו – אשר נקברו – לו כאן – בשמות“.

בדבריו כאן לא בא רש"י לשלול את ההבנה שהכוונה היא לאנשים אחרים (כפירושים הני"ל), אלא לבאר את פרטי הלקיחה ע"י משה ואהרן: „האנשים האלה“ הם אותם י"ב הנשיאים מן העבר, אבל לקיחה זו היא (גם) מצד המינוי שנתחדש בהם עתה – „אשר נקברו לו כאן בשמות“ – אף על פי שגם קודם לכן היו ידועים בתור „נשיאים“.

ולכן נאמר „ויקח משה ואהרן את האנשים האלה“, שכן משה ואהרן לקחו עמם את הנשיאים לצורך מנין בני ישראל לא כתוצאה (רק) מהיותם „נשיאי המטות“ ומצד שייכותם לשבטיהם הפרטיים²⁷, אלא בתור „האנשים האלה“ – (גם) כ„קרואי העדה“, אנשים מובחרים ביחס לכל העדה.

ט. אלא שעדיין אין הענין מחוור כל צרכו: סוף סוף, לאיזה צורך נדרשה השתתפותו של כל נשיא במנין שאר השבטים, עד שמצד זה היה צורך לפעול מינוי חדש – „קרואי העדה“ – כך שלכל אחד מהם תהיה שייכות (לא רק לשבטו, אלא) לכל העדה?⁶ דלכאורה, ממה נפשך:

מצד הענין הכללי שבמנין, אשר מקיף את כל בני ישראל כאחד, וממילא נדרש שעשייתו תהיה ע"י אלו

רש"י אין נקודות המפסיקות (וגם אין ריוח) המורות על ד"ה חדש.

(27) שזה מכריח שיהי' במנין שבטו.

היתה לא רק על בני שבטם, אלא גם על אחרים].

ח. עפ"י מובן גם הטעם שמנה הקב"ה כאן את שמותיהם של כל הנשיאים, שכן, כפי שכבר למדנו מן המקרא לעיל, מינויו של הקב"ה (ביחד עם נתינת הכחות הנצרכים לכך) נעשה ע"י קריאה בשם, כמו שנאמר²⁴, „ראה קראתי בשם בצלאל גוי' ואמלא אותו רוח אלקים גוי'“,

ועל-דרך-זה בנידון דידן: הקריאה בשמותיהם של הנשיאים ע"י הקב"ה (בפני משה)²⁵ פעלה בהם מינוי וענין חדש שלא היה בהם קודם לכן – שנעשו „קרואי העדה, נקראים לכל דבר חשיבות שבעדה“ (בכל העדה, כנ"ל).

ומעתה יובן גם הפסוק השני כאן, „ויקח משה ואהרן את האנשים האלה אשר נקברו בשמות“: מאחר שבאותה שעה נתחדש מינוי לנשיאים – ביחד עם נתינת כח מיוחדת – מאת הקב"ה, הוצרך להיות גם „ויקח“ מחדש, לקיחה בתור „קרואי העדה“ (נוסף על מינויים הקודם בתור נשיאי השבטים).

וזהו כוונת רש"י, „האנשים האלה – את שנים עשר נשיאים הללו, אשר נקברו לו כאן בשמות“: אין אלו שני דיבורים נפרדים בפירוש רש"י, אלא המשך אחד²⁶; כלומר, רש"י מעתיק

(24) תשא לא, ב ואילך. ומשה הזכיר זה כשמסר הציווי לבניי (ויקהל לה, ל).

(25) להעיר מיריעות שלמה כאן (שפ"ח כאן בשם המהרש"ל). ש"ך עה"ת פרשתנו א, ג (בסופו). יז.

(26) בדפוס ראשון ודפוס שני וכמה כתי

לגלות („להודיע“) גם את המעלות הפרטיות של בני ישראל, שבהן יש התחלקות ביניהם (כי אינן דומות מעלותיו הפרטיות של יהודי אחד למעלות הפרטיות של זולתו);

ולכן במנין זה נספר גם כל שבט בפני עצמו, שכן י"ב השבטים חלוקים ביניהם בנוגע למקום מחייתם, לימוד התורה שלהם, פרנסתם וכו' – כפי שאנו מוצאים בברכות יעקב (ובפירוש רש"י שם), ומזה מובן שהם חלוקים זה מזה גם בעבודת השם, ובכללות אלו הן י"ב דרכים כלליות בעבודת ה' שכלל ישראל מתחלק בהן³³ („ראובן“ – העבודה של „ראו“, ראייה; „שמעון“ – שמיעה³⁴, וכו').

יא. ואעפ"כ, גם במנין זה נמנה כל איש מישראל בתור תור, לא פחות ולא יותר. והדבר מורה (כפי שנתבאר כמה פעמים³⁵) שיש במנין זה ענין שבו משתווים כל הנמנים, אע"פ שמחולקים הם זה מזה ונמנים למשפחותם לבית אבותם.

ונמצא, שיש כאן דבר והיפוכו: מבלי הבט על כך שהמנין ביטא את המעלות הפרטיות של בני ישראל,

– אשר בענין זה יש חילוקי מדריגות: בעל מעלה גבוהה יותר (לדוגמא: ראשיכם שבטיכם וכיוצא בזה) יש לו חשיבות יותר ממי שמעלתו

שיש להם שייכות לכל הכלל כאלו – די בכך שהמנין ייעשה (ככל המנינים הקודמים) ע"י משה עצמו (ולכל היותר – גם ע"י אהרן כהן גדול);

ואילו מצד החלוקה של כל שבט ושבט לעצמו – וכמו במנין זה, שנמנה כל שבט בפני עצמו (כדי לדעת את מספר בני ישראל „למשפחותם לבית אבותם“) וממילא היה הכרח לצרף את נשיאי השבטים (כנ"ל) – הרי בענין זה אינה נוגעת, לכאורה, השייכות שיש לנשיאים גם לכל העדה.

י. והביאור בזה:

ענין המנין הוא (בלשון רש"י²⁸) – „להודיע חבתן כו", היינו שהדבר מביע ומגלה את חיבתם של ישראל. וכביאור השל"ה²⁹, שע"י המנין נעשים בני ישראל דבר חשוב (דבר שבמנין), וממילא – „לא בטייל"³⁰.

ובזה ישנם שני אופנים³¹:

המנינים הקודמים, שבהם נמנו כל בני ישראל ככלל אחד (ללא ההתחלקות לשבטים) – באו כדי „להודיע“ (לגלות) את המעלה והחיבה של ישראל שלמעלה מהתחלקות. והיא המעלה שמצד עצם הנשמה של כל איש ישראל, אשר בה אין כל חילוק בין יהודי לזולתו.

אך המנין שבפרשתנו³² בא כדי

(28) ריש פרשתנו.

(29) שמו, סע"א ואילך. נ' בדה"צ צהר תעשה תרע"ג (בהמשך תער"ב). לקו"ש ח"ד ע' 1019 ואילך.

(30) ביצה ג, ב. וש"נ. שו"ע יו"ד סק"י ס"א. שו"ע אדה"ז או"ח סתמ"ז ס"ב.

(31) ראה לקו"ש ח"ח ע' 3 ואילך.

(32) וי"ל שכאן גופא (וכן בפ' פנחס) היו ב'

מנינים: כל שבט בפ"ע, צירוף כולם יחד. ובפרט ע"פ פי' האריז"ל בלקוטי תורה בפרשתנו בפ' מש"כ בני נפתלי (ולא „לבני“ כבהשאר).

(33) ראה לקו"ש ח"ו ע' 11. ח"י ע' 97 ואילך. וש"נ.

(34) תו"א ר"פ יוחי. ובכ"מ.

(35) ראה לקו"ש ח"ח שם. וש"נ.

וזהו גם הביאור בכך שנשיאי המטות הוצרכו להשתתף במנין כל בני ישראל (ע"י זה שנעשו „קרואי העדה“ – „הנקראים לכל דבר חשיבות שבועדה“), כי היה הכרח שבמנין כל שבט בפני עצמו יורגש (גם) שאין זה (רק) מנין נוסף בפני עצמו (של שבט זה כמציאות נפרדת), אלא גם ספירת המנין הפרטי נעשית בתור חלק מן הכלל.³⁸

(משיחת ש"פ במדבר תשל"ו)

38) ע"פ המבואר בפנים יומתק יותר זה שמינינים של הנשיאים כ„קרואי העדה“ ה' ע"י נקיבת שמותם – כי בענין ה„שם“ מתחברים ב' העניינים (שצ"ל במנין זה): העצם שלמעלה מהתחלקות וכחות הגלויים, עם כחות הגלויים של האדם, כידוע ב' הקצוות שבענין השם: שייך לעצם האדם שלמעלה מכחות הגלויים (שלכן כשקוראין את האדם בשמו מתעורר מהתעלפותו – ראה ד"ה בעצם היום הזה תש"א פ"א. ד"ה אתה אחד (ועתידין צדיקים) תש"ב. ועוד); ולאידך – כל ענין השם הוא רק בהארת הנשמה המלוכשת בגוף, כי עצם הנשמה למעלה אין צריך לשם (לקו"ת בהר מא, ג).

ויתרה מזה – בפשטות ענינו בכדי שהזולת יוכל לקראו.

פחותה (חוטב עציץ ושואב מימין וכיוצא בזה); וממילא אין כל מקום, לכאורה, למנות את כולם בשוה (באותה חשיבות) –

הנה אעפ"כ נמנה כל יהודי (גם) בשוה לכל שאר בני ישראל.

וי"ל ההסבר לצירוף שני הדברים יחד: ספירת בני ישראל מצד מעלותיהם הפרטיות אינה (רק) כדי לגלות את המעלה שבכל אחד (או בכל שבט) כפי שהיא לעצמה, אלא – כפי שכל המעלות הפרטיות מצטרפות זו לזו ויוצרות יחד קומה אחת שלימה.³⁶

והרי בענין זה – שכל מעלה פרטית משלימה את הכלל – אין כל התחלקות ביניהן³⁷: כשם ש„קומה שלימה“ נזקקת למעלת הראש והמוח על מנת להשיג את שלימותה, כך היא נזקקת גם למעלת הרגל. ועל כן נמנה כל אדם (בשוה) בתור אחד, שהרי בענין זה – השלמת הכלל – הכל שווים.

36) וכמו שהוא בהמנין בפשטות, שלכן לאחר הפירוט דמנין כל שבט בפ"ע חוזרת התורה ומפרשת הסך הכל דכל פקודי בני ישראל (א, מה"ו).

37) ראה לקו"ת ר"פ נצבים. לקו"ש ח"ד ע' 1141 ואילך. לקמן ע' 56 ואילך.

